

TEMA: FÖRSVAR

Läs mer på sidorna 3-25

INTERVJUN:

STEN TOLGFORS

Se sid 3-5

ÅRETS LOTTA:

ROSEL FRANK!

Se sid 54

DESSUTOM I DETTA NUMMER:
VÅRENS PROGRAM • LOTTORNAS
UPPDRAG • FÖRSVARSGÅRDEN • 2011
- JUBILEUMSÅRET • SMSLIVRÄDDARE •
TELEFONIN • MEDLEMSVÄRVNING • FRO

Nytt år, nytt nummer och ett nytt tema på tidningen. Denna gång djupdyker vi i olika delar av försvaret. Du kan läsa om folkrätt, om PSYOPS, om GMU, om SMB och vad en massa olika förkortningar och uttryck betyder. Om Kungafonden, marin femkamp och FN:s resolution 1325. Dessutom har vi fått en intervju med försvarsminister Sten Tolgfors.

Med hopp om trevlig läsning!

REDAKTIONEN

KVINNLIGA SOLDATER

Det är en snöig onsdagseftermiddag i slutet av januari. Och jag traskar genom gatorna på väg mot Jakobsgatan 9, försvarsdepartementet. Jag har fått möjligheten att möta Sten Tolgfors och få ställa några frågor med anledning av detta nummers tema och frågeställningar. Övriga i redaktionen konstaterar att det är rätt så häftigt och stort att vår lilla kårtidning ska få möta försvarsministern.

Varför just vi fått ett möte vet jag inte. Jag ställde en tidigare kollega en liten fråga om de hade eller kunde skriva en text om arbetet med bland annat värnpliktens avskaffande. I retur erbjöds en intervju och det kan man ju inte annat än tacka ja till.

Jag möts av Chatarina, politiskt sakkunnig och en tidigare arbetskamrat, som visar runt i de häftiga lokalerna på våning fem. Jag får reda på att huset ursprungligen byggdes som banklokal och antagligen är det finaste huset av alla departement.

Väl inne i ett stort sammanträdesrum med utsikt över Gustav Adolfs torg är det dags för samtalet/intervjun med Sten.

REGERINGEN HAR PÅ KORT TID GENOMFÖRT STORA FÖRÄNDRINGAR AV FÖRSVARET, VAD HAR VARIT VIKTIGAST OCH VARFÖR?

Det viktigaste med förnyelsen av försvaret är att vi får ett användbart försvar där försvarsförmågan stärks. När jag tillträdde som försvarsminister var endast en tredjedel av den nationella insatsorganisationen tillgänglig för insats inom ett år. Övriga två tredjedelar av den tog upptill tre år. Försvarets kärnverksamhet – försvarsförmågan – var kraftigt eftersatt. Vi skapar nu ett försvar som blir mer

användbart och tillgängligt. Hela insatsorganisationen om ca 50 000 personer ska kunna användas inom några dagar om Sverige hotas.

VARFÖR GENOMFÖRDES ETT NYTT SYSTEM MED FRIVILLIG REKRYTERING TILL FÖRSVAR?

Det gamla värnpliktssystemet var inte ändamålsenligt för att bygga ett starkt försvar. Exempelvis så var 70 procent av de värnpliktiga inte intresserade av en fortsättning i försvaret, och de var krigsplacerade bara i ett till tre år. Dessutom kunde de värnpliktiga bara användas för insatser i Sverige, inte i närområdet och inte i de fredsfrämjande insatser Sverige deltog i.

Rekrytering på frivillig grund är betydligt effektivare och rationellare än det gamla värnpliktssystemet. Pliktutredningen slog fast att värnpliktssystemet kostade ca två miljarder mer årligen för att få fram 3 000 insatsklara soldater. I dag är det ca 90 procent som stannar kvar som anställda efter genomförd grundutbildning. I det nya systemet blir förbanden fullt användbara för försvarets alla uppgifter. Kvinnor och män behandlas lika. Intresse och lämplighet styr rekryteringen.

VAD HAR FRIVILLIG REKRYTERING INNEBURIT FÖR FÖRSVARET?

Tillsammans med hela försvarsreformen ger frivillig rekrytering höjd försvarsförmåga och bättre möjligheter att bidra till internationell fred och säkerhet. När vi rekryterar på frivillig grund ger det motiverade och intresserade soldater. Anställda soldater och förband kan hålla högre kvalitet genom mer övning, vilket stärker både deras egen säkerhet och landets försvarsförmåga.

Den frivilliga rekryteringen speglar också samhället bättre. Under det första dryga året med frivillig rekrytering till försvaret har intresset varit stort. Hittills har försvaret fått 32 000 ansökningar till 3 200 tillgängliga platser på den grundläggande militära utbildningen, GMU. Tio sökande per plats alltså.

HUR SER EN TYPISK SOLDAT UT I DAG?

Förr var en svensk rekryt liktydigt med en 18-19-årig man. I dag är det med mycket högre sannolikhet än förr en kvinna i 25-årsåldern. Rekryten möter högre teoretiska kunskapskrav än tidigare och kollegorna har i högre grad än förr utländsk bakgrund och de kommer från hela landet.

FAKTA

Sten Tolgfors är född 1966 i Forshaga. Bor med familjen i Örebro och i Stockholm. Varit försvarsminister sedan 2007. Var handelsminister 2006-2007. 1994 blev han invald i riksdagen där han bland annat suttit i Utrikesutskottet och det sammansatta utskottet för utrikes- och försvarsfrågor. Sten arbetade bland annat vid Försvarsdepartementet och på Röda Korset innan han blev riksdagsledamot.

Blogg: <http://tolgfors.wordpress.com>

Mångfalden i försvaret ökar, vilket ger stabila grupper. Därmed ökar försvarets förmåga att lösa uppgiften.

HUR SER DU PÅ LOTTA-KÅRENS ROLL I DET NYA FÖRSVARET?

Lottornas arbete i det nya försvaret är viktigt! Unga människor söker sig till försvaret för att de vill göra en skillnad, för att utvecklas som personer och för att klara nya utmaningar. Svenska Lottakåren arbetar med att fånga upp det intresset, och gör andra viktiga insatser som samarbetet kring ungdomar med Fryshuset. Det är viktigt att vi har en jämställd och jämlik försvarsmakt. Det handlar om att stärka den operativa förmågan.

BEHÖVS FLER KVINNOR I FÖRSVARET?

Ja. Av de värnpliktiga var det tidigare ca fem procent kvinnor. I en av de senaste rekryteringsomgångarna till grundläggande militärutbildning (GMU) var det 18 procent kvinnor som sökte. Det är viktigt att det blir fler kvinnor, de behövs. I Afghanistan skulle vi exempelvis inte nå lika väl fram till eller kunna ha kontakt med halva befolkningen om vi inte hade kvinnliga soldater och befäl.

Det är inte grupptillhörighet som styr vem som är en bra soldat. Det är istället personlig lämplighet, personligt intresse och människors egna beslut som avgör vem som rekryteras.

HAR DU, ELLER HAR VARIT, MEDLEM I NÅGON FRIVILLIG ORGANISATION?

Ja, jag är medlem i Röda korset sedan många år och har arbetat i organisationen. Röda korset är ju den största frivilligorganisationen och löser väldigt många olika typer av uppgifter.

ROLIGAST MED ATT VARA MINISTER?

Att se frågor hela vägen från ax till limpa. Allt börjar med en omvärldsanalys, sedan arbetar vi fram lösningar på problem och till slut mynnar allt ut rent praktiskt, i verkligheten. Som till exempel när vi ledde EU:s insats utanför Somalias kust 2010 och jag besökte de svenska sjömännen på plats i Djibuti så berättade en kvinna att det bästa med insatsen var att se hur FN:s matleveranser – som

skyddats av henne och hennes kollegor – säkert kunde angöra Mogadishu och levereras till de svältande människorna i Somalia.

MONIKA

NÅGRA SNABBA...

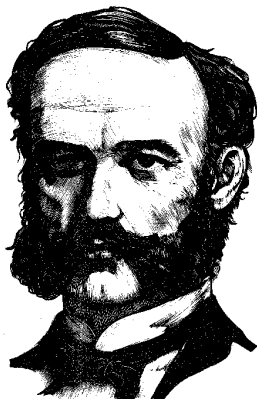
Vinter	Sommar ✓
Restaurang	Hemlagat ✓
Tv-kväll	Löprunda ✓
Komedi ✓	Drama
Chips ✓	Ostbågar

KRIGETS LAGAR

Folkrätten uppfanns av romarna, som ett skydd för andra folk än romarna. På engelska säger man "Public international law", alltså "Allmän internationell rätt". Folkrätten reglerar den offentliga delen av internationell rätt, dvs förhållandet mellan stater. För att reglerna ska gälla måste staterna ratificera dem, föra in reglerna i sitt eget rättssystem. Men det finns regler som gäller även för stater som inte har undertecknat konventionerna, t ex förbudet mot folkmord. Majoriteten av världens stater, ca 200, har bestämt att grova brott mot mänskligheten gäller alla länder.

Vanligen talar man om folkrättens två delar: fredens och krigets folkrätt. Fredens folkrätt innehåller bland annat FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Krigets folkrätt reglerar våldsanvändning i internationella relationer, neutralitet och krigföring. Den internationella humanitära rätten, Krigets lagar, är de regler som stater har kommit överens om för att skydda människor och minska mänskligt lidande under krig. Haag-konventionerna och Genève-konventionerna brukar tillsammans kallas Krigets lagar.

Syftet med den humanitära rätten är att skydda personer som inte deltar i kriget och ge skydd åt civila och stridande. Den humanitära rätten kan inte förhindra att väpnade konflikter uppstår, men om den följs blir effekterna av krig lindrigare och gör freden möjlig när kriget väl är över. Därför är det viktigt att sprida information om och utbilda i internationell humanitär rätt innan en väpnad konflikt bryter ut. Reglerna skyddar inte bara de som inte deltar i striderna, utan reglerar också hur man ska strida. Dessa regler syftar till att skydda de stridande mot onödigt lidande och överflödigt skada genom att de begränsar vilken typ av vapen och vilka stridsmetoder som får användas.

HENRI DUNANT, GRUNDARE AV RÖDA KORSET.

GENEVKONVENTIONERNA

Den **Första Genèvekonventionen** (1864) innehåller regler om behandling av sårade och sjuka soldater vid strider i fält. Reglerna skapades ursprungligen år 1864 på initiativ av Röda Korsets grundare Henry Dunant. Sårade och sjuka måste tas omhand. Den som är i störst behov av vård ska först få vård – oavsett om det är vän eller fiende. Sjukvårdspersonal, sjuktransporter,

sjukhus och sjukhusutrustning ska skyddas. Det röda korset, den röda halvmånen och den röda kristallen på en vit botten är skyddsemlen och markerar skyddet för sjukvård i krig. Personer, byggnader eller föremål som bär dessa emblemen ska respekteras och skyddas av parterna.

I takt med att krigsmetoderna ändrades insåg man att det också behövdes regler för krig till sjöss. År 1899 antogs den **Andra Genèvekonventionen** om behandling av sårade, sjuka och skeppsbrutna vid strider till sjöss.

Efter första världskriget enades staterna om att reglerna för behandling av krigsfångar behövde förbättras, vilket resulterade i den **Tredje Genèvekonventionen** år 1929. De ska alltid be-

FOTO: WIKIPEDIA

handlas humant, de får inte misshandlas kroppsligen eller psykiskt. De är enbart skyldiga att uppge namn, grad, födelsedatum och registreringsnummer. Anhöriga ska underrättas inom en vecka från att soldaten tagits tillfånga och de har rätt till brevkontakt och får ta emot paket. Röda Korset har rätt att besöka alla krigsfångar för att se till att Tredje Genèvekonventionen följs.

Under andra världskriget drabbades fler civila än soldater av krigets verkningar. 1949 enades staterna därför om den **Fjärde Genèvekonventionen**, om skydd för civila i krig. Civilbefolkning och civil egendom ska alltid respekteras och skyddas och de stridande får endast rikta sina operationer mot militära mål. Våldshandlingar och vedergällningar mot civila är förbjudet och civila ska få mat och sjukvård. Civila skyddas så länge de inte direkt deltar i konflikten. Hjälpssändningar med mediciner och medicinsk utrustning, samt religiösa föremål ska ha fri genomfart för att komma civilbefolkningen tillgodo. Detta gäller även matvaror, kläder och vatten till barn under femton år och gravida kvinnor. Reglerna i den fjärde Genèvekonventionen omfattar även civil egendom samt kulturella och religiösa byggnader.

TILLÄGGS PROTOKOLL

Krigföringen har förstås ändrats sedan 1949 och krigets regler måste anpassas efter utvecklingen. Därför har man valt att förbättra skyddet i väpnade konflikter i tre tilläggsprotokoll. Tilläggsprotokollen har samma status som Genèvekonventionerna. Efter kriget i Korea (1950-53) och i Vietnam (1960-75) förstärktes skyddet för civilbefolkningen i Tilläggsprotokoll I och II. De tillkom år 1977. Därefter har vi fått ett tredje tilläggsprotokoll, om den röda kristallen som nytt skyddsemlen. TP III kom år 2005.

Det första tilläggsprotokollet ger ett förstärkt skydd för civilbefolkningen vid en internationell väpnad konflikt. Det innehåller bland annat särskilda regler för skydd av

kvinnor, barn, miljön och flyktingar. Det andra tilläggsprotokollet reglerar skydd vid interna väpnade konflikter och är ofta de enda regler som kan tillämpas vid dessa så kallade inbördeskrig. Den som ansluter sig till det tredje tilläggsprotokollet lovar att respektera den röda kristallen som ett tredje skyddsemlen för sårade, sjuka och för sjukvårdspersonal i krig. Kristallen kom till för att hitta ett helt neutralt märke, eftersom det röda korset ibland felaktigt tolkas som en religiös symbol. Kristallen kan också lösa problemet för några stater som inte velat ha, eller inte kunnat välja mellan, det röda korset och den röda halvmånen som skyddsemlen. Israel är ett sådant exempel.

HUMANT KRIG?

En grundprincip i konventionerna är att den som inte är **kombattant** ska skyddas. Och en soldat satt ur stridbart skick på grund av skada, sjukdom eller

fångenskap är inte längre kombattant och ska skyddas. Syftet med folkrättsreglerna är att göra krigföringen

FOTO : REDCROSS.SE

så human som möjligt för att på så sätt begränsa lidandet för civila och icke stridande.

Den internationella humanitära rätten gäller bara under krig, medan mänskliga rättigheter alltid ska respekteras. Men under krigstid och oroligheter kan en stat inskränka vissa mänskliga rättigheter, till exempel rörelsefriheten och yttrandefriheten. Den humanitära rätten går aldrig att inskränka.

Röda Korset har ett särskilt uppdrag att som neutral, oberoende, humanitär organisation skydda och hjälpa människor som drabbas av krig. Internationella rödakorskommittén, ICRC, är Genèvekonventionernas beskyddare och övervakar att krigets lagar följs och att de utvecklas i takt med krigföringen. Nästan alla krigförande stater använder reglerna i Genèvekonventionerna. Även om det rör sig om ett inbördeskrig, där de egentligen inte gäller.

INGRID

KÄLLOR: WIKIPEDIA, SÄKERHETSPOLITIK.SE, REDCROSS.SE, REGERINGEN.SE

MARIN 5-KAMP

– EN SPORT MED MÖJLIGHETER

För att ni ska få en större förståelse för vad jag ”sysslar med”, så börjar jag med att förklara sportens grenar och utövande.

Marin 5-kamp är en av försvarsmaktens tre 5-kampssporter tillsammans med flyg och militär 5-kamp. Marin 5-kamp har sitt ursprung i Italien i mitten av 1950-talet då dess primära syfte var att träna attack- och röjdykaregenskaper. Tävlingsmomenten är så nära strid man kan komma då utövarna måste vara minst lika fokuserade som i en riktigt stridssituation. Idag utövas sporten i Sverige av både soldater/sjöman, hemvärnssoldater och officerare, främst inom flottan.

Marin 5-kamp är en mångkamp som utförs både individuellt och som en lagtävling. Herrlagen består av fem killar och tjejlaget av tre tjejer, där tid räknas om till poäng och i lagtävlingen slås samtliga poäng ihop. Tjejer och killar tävlar på samma banor, men för att få jämförbara resultat så springer och simmar tjejerna utan uniform och kör en kortare hinderbana. Grenarna som ingår i Marin 5-kamp är hinderbana som är 305m lång med 10 hinder för herrar och 208m lång med nio hinder för damerna och hindren ska symbolisera moment och situationer som marinsoldater kan utsättas för i sitt arbete. Det finns två hinderbanor i Sverige – en på Berga utanför Stockholm samt en i Karlskrona på Marinbasen.

Sporten består av två simgrenar: livräddning 75 m där första 15 m är under vattnet och därefter 35 m frisim och de sista 25 m ska en docka hämtas på botten och bogseras till mål. Detta gör herrarna i en uniform som kallas kypertställ och som tas av efter 50 m. Hindersim simmas med fiberfenor och är 125 m respektive 100 m. Hindren som ska tas över och under är en tunna och ett nät samt att öppna en slangkoppling. Sjömanskap består både av en land- och en sjödel, där sjödelen är 400 m i roddbåt runt bojar. Sista grenen är amfibielöpning som är totalt 2,5 km, som är uppdelat i 800 m intervaller

HINDERBANA I FINLAND

som innehåller skytte, paddling i gummibåt samt handgranatskastning. Internationellt finns det ca 10-15 aktiva landslag i världen (något färre damlag), där alla de nordiska länderna varit representerade fram till januari 2012, då Norge tyvärr lämnade sin tävlingsverksamhet.

När jag var 20 år var jag klar med simningen och hade ett antal SM – och Junior - SM medaljer i lagkapper i bagaget. En vän till mig som utövat marin 5-kamp under ett par år anmälde mig till ett nybörjarläger hösten 2008. Efter det var jag bokstavligen fast, den utmaning som sporten erbjöd mig tillsammans med stark laganda och vänskap gjorde att jag ville fortsätta.

Då jag aldrig gjort lumpen, så gick min väg in i det militära genom lottakåren och jag vidareutbildade mig till förplägnadslotta. Eftersom man behöver militär tillhörighet för att kunna tävla i sporten så är jag nu kontrakterad med hemvärnet i Södertörnsgruppen och gör ca fem dygns tjänst/år.

Jag har aldrig tidigare varit intresserad av det militära, då jag sedan barnsben varit rädd för höga ljud som raketer, smällare och vapen. Något som jag har blivit tvungen att bearbeta och övervinna för att kunna vara med och tävla och göra mina hemvärnsdygn. Marin 5-kamp ger mig möjligheten att träna och tävla i Sverige och runt om i världen. Min hittills häftigaste upplevelse var när jag sommaren 2011 blev uttagen till militär - OS i Rio de Janeiro, Brasilien. Fem dagar med tuffa tävlingar och massor av världsrekord och allt avgjordes i sista grenen, amfibielöpningen. Det svenska damlaget innehållande Edith Blomkvist, Carolina Nordvall och mig, Cecilia Sjöholm, tog guld i lag och placerade oss individuellt fyra, femma och sexa. Herrlaget slutade fyra där bästa svenska herre Lars Ekman slutade femma totalt. Då vi tävlar i en mångkamp blir det en nära sammanhållning med de andra tävlande lagen och vi uppfyller verkligen CISM ledord ”friendship through sport”.

Jag tränar varierat mellan 5-8 pass i veckan, simning, löpning och styrka under lågsäsong och un-

VM -GULD LAGET FRÅN RIO 2011, EDITH BLOMKVIST, CAROLINA NORDVALL, CECILIA SJÖHOLM OCH DAMCOACH PONTUS OLANDER

der tävlingssäsongen (april- oktober) blir det mer på banorna och grenspecifikt. Då jag är simmare i grunden, så är mina specialgrenar de två simgrenarna där jag är regerande nordisk mästarinna och är världsrekordhållare i livräddningen. Så mitt största träningsfokus får ligga på att utveckla mig i de andra tre grenarna. Under tävlingssäsong umgås vi i mycket i laget, tränar och är på läger tillsammans upp till två helger i månaden och jag planerar mitt jobb och min ledighet efter mitt tränande och tävlande. Många undrar varför, men för mig är det här ingen konstig prioritering. Jag får åka runt i Sverige och i världen och tävla och träna med några av världens bästa atleter i den här sporten och även har möjlighet att fortsätta utvecklas och kanske en dag få stå högst upp på pallen. Varför skulle jag inte ta den chansen? Mitt nästa stora mål är att vara med på hemma - VM på Berga 20-23 augusti 2012. Kom och kolla och heja fram oss till nya framgångar!

CECILIA SJÖHOLM,
MARIN 5-KAMPARE, HEMVÄRNSSOLDAT
OCH MEDLEM I SOLLENTUNA LOTTAKÅR

MAT I FÄLT

Att vara förplägnadslotta eller koklotta som det kallas för i dagligt tal är en lärorik upplevelse. Du är den som alltid övar i skarpt läge och alla håller sig väl med den som har tillgång till bullförrådet!

I grundkursen lär du dig alla grunder som kock, framför allt hur det rent praktiskt är möjligt att laga mat på en lågtryckspanna. Du får även grundkunskaper inom näringslära, specialkost, ergonomi & hygien. Under andra halvan av utbildningen lagar du mat till de andra eleverna på skolan, då får du praktisera det du lärt dig i skolbänken.

Att jobba på en kokvagn eller i ett storkök kräver att du har en bra rygg, annars är det lätt att få skador. När vi är i fält hjälps vi alltid åt med de tunga lyften då det är många sådana under ett dygn.

Nästa utbildningssteg inom tjänstegrenen är som gruppbefäl, innan du går den är det bra om du har erfarenheter som kock på ditt hemmaförband. Under GB-utbildningen lär du dig att leda kokgruppen; matsejdelplanering, personalplanering, upplägg för dagens måltider, ansvar för hygien & en hel del annat...

Välkommen till oss!

ELISABETH KUSTBERG

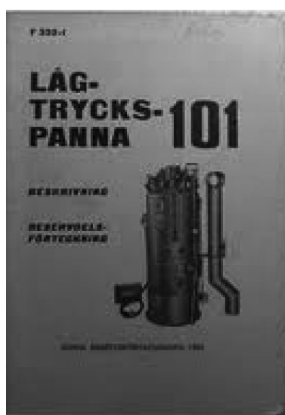

FOTO : LOTTAKÅREN

KUNGAFONDEN

– ETT STÖD ÄVEN FÖR DIG SOM ÄR LOTTA

Kungafonden Med folket för fosterlandet bildades 1943 genom en riksinsamling efter några svåra militära olyckor under beredskapstiden. Lottorna bidrog mycket aktivt i denna insamling. Konung Gustav V ställde sig som beskyddare för fonden som därav fick sitt namn.

Under årens lopp har drygt 10 000 personer sökt bidrag ur Kungafonden. Totalt har ca 80 miljoner kronor delats ut i bidrag. Varje år söker närmare 200 personer bidrag ur fonden. Det årliga bidragsbeloppet uppgår till 2-3 miljoner kronor.

Bidrag från Kungafonden kan lämnas till den som är i behov av ekonomiskt stöd på grund av skada, sjukdom eller dödsfall som inträffat under tjänstgöring i totalförsvaret eller på annat sätt genom försvarets verksamhet. Bidragsberättigade är de som har gjort värnpliktstjänst, yrkesofficerare, reservofficerare, personer som tjänstgör i Försvarsmaktens insatser i Sverige eller utomlands eller i frivillig försvarsverksamhet. Även personal inom Kustbevakningen, Polisen, Tullverket och brandförsvaret kan under vissa förutsättningar komma ifråga för bidrag ur fonden. Helt civila personer som skadats genom försvarets verksamhet är också behöriga att få bidrag. Exempelvis har bidrag givits till personer, som har skadats i samband med skjutövningar eller av kvarglömd övningsmateriel eller skadades vid flyghaverier.

Bidragen är avsedda att komplettera de ersättningar som betalas ut enligt lag och avtal eller på grund av försäkringsåtaganden. Bidrag kan ges för kostnader till följd av skadan som inte ersätts

av Försäkringskassan, Kammarkollegiet eller försäkringsbolag. Exempel på ändamål som kan berättiga till bidrag är läkarbesök, be-

handlingar av olika slag, sjukgymnastik, träning, träningsredskap, hjälpmedel i hemmet eller annat som underlättar rehabiliteringen.

Som lotta kan Du få bidrag ur Kungafonden om Du råkar ut för skada under utbildning, övning eller annan tjänstgöring till följd av avtal med Försvarsmakten. Resa till och från utbildnings-/tjänstgöringsplats räknas också in. Däremot ligger skador som inträffar under föreningsverksamhet utanför vad Kungafonden kan ersätta.

Förutom lottor har även medlemmar i Bilkåren, Sjövärnsskåren, Svenska Brukshundklubben m fl frivilliga försvarsorganisationer fått ekonomiskt stöd från Kungafonden. Det kan ha handlat om allt från lindriga skador till svåra olyckor med allvarliga personskador och bestående invaliditet som följd.

Kungafonden leds av en styrelse på tolv personer. En särskild delegation inom styrelsen beslutar om bidrag efter att behovet har prövats. I styrelsen och i denna delegation ingår bland andra rikslottachefen Annette Rihagen. Kungafonden står under överinseende av ett 20-tal huvudmän. Huvudmännens ordförande är statsministern. Vice ordförande är överbefälhavaren Sverker Göranson.

Ansökan om bidrag från Kungafonden görs på en särskild blankett som sänds till Kungafonden, 103 33 Stockholm. Blanketten och annan information hittar man på Kungafondens hemsida www.kungafonden.se. Förfrågningar kan göras till kansliet på telefon 08-405 26 05.

ANNCHARLOTTE NILSSON
KANSLICHEF I KUNGAFONDEN

TIPS

FÖR MILITÄR KUNSKAP

För dig som vill lära mer och hänga med i Försvarsmaktens uppdrag finns flera sätt att hålla sig ajour.

1. Hemsidan – <http://www.forsvarsmakten.se>
2. Försvarets Forum – är Försvarsmaktens personaltidning. Du kan prenumerera på ett nyhetsbrev som kommer ut i samband med varje utgivning med en länk till tidningen i digital form. Skicka ditt namn och e-postadress om du vill prenumerera på nyhetsbrevet: info@mil.se
3. Arménytt – är ett intresseforum för markstridskrafterna. Nyhetsbrevet ges ut enbart i digitalt format. Du kan prenumerera på Arménytt. Anmäl dig genom att skicka ditt namn och din e-postadress till armen@mil.se om du vill få ett mail när nästa nummer kommer ut.
4. Tidningen Hemvärnet – en av få tidningar som fortfarande trycks. Skickas gratis till personer med avtal med flera. Man kan få en gratis prenumeration om man mailar sin motivation till red@tidningnhemvarnet.se. Finns även på <http://tidningnhemvarnet.se/>
5. De militära bloggarna. Det finns 24 stycken – kika på <http://blogg.forsvarsmakten.se/>

KVINNOR I KRIG

Kvinnor, män, flickor och pojkar berörs alla av en väpnad konflikt oavsett om de deltar aktivt i konflikten som stridande eller inte. Är det därför inte självklart att vägen från krig till fred kantas av gemensamma beslut där både män och kvinnor deltar på lika villkor? De flesta svarar naturligtvis ja på frågan, åtminstone om man bor i länder som säger sig arbeta för jämställdhet.

Kvinnor drabbas hårt under väpnade konflikter. När männen är ute i stridigheter (ja det är så det ser ut i de flesta länder) får kvinnorna ofta ta sig an rollen som familjeförsörjare samtidigt som hon måste fortsätta göra allt det arbete som hon tidigare skött. I många konflikter är kvinnor också aktiva kombattanter.

Trots det stora ansvar kvinnor tvingas ta i konflikter inkluderas de sällan i fredsprocesser och återuppbyggnadsarbete.

Att kvinnor inte finns med i dessa sammanhang leder till att många av de säkerhetshot som råder för kvinnor inte diskuteras och det bidrar i förlängningen till att de säkerhetsproblem som råder för kvinnor, och även män, kvarstår. Det blir svårt att få till en långsiktig och hållbar fred.

Krigens karaktär har också förändrats. Förr så var kriget i regel krig mellan arméer och slagen utspelade sig ofta på stora fält utanför städerna. Det var relativt ovanligt med civila offer. Dagens krig och konflikter är annorlunda. Av de som dör i dagens konflikter är 90-95 % civila och majoriteten av dessa är kvinnor och barn. Att använda våld mot civila har också blivit en krigsstrategi. Genom att exempelvis systematiskt våldta kvinnor skapar man oro och panik i samhällen. Stora delar av samhällsväven trasas sönder genom dessa våldtäkter. Kvinnor utgör "kittet" i de allra flesta samhällen i hela världen och förstör man "kittet" i byar och områden som kontrolleras av fienden, blir det lättare ta kontroll över fiendens landområden.

Den 31 oktober 2000 antog FN:s säkerhetsråd resolution 1325 " Kvinnor, fred och säkerhet". Det var ett historiskt beslut, eftersom det var första gången som säkerhetsrådet valde att särskilt betona vikten av kvinnors deltagande i konfliktlösning och arbetet med långsiktig fred. I resolutionen uppmanas FN:s generalsekreterare, FN:s säkerhetsråd, FN:s medlemsstater samt andra icke-statliga aktörer att intensifiera arbetet på främst fyra områden:

- Öka kvinnors deltagande i konfliktförebyggande och fredsfrämjande insatser och stödja kvinnors fredsinitiativ i konfliktområden

- Säkerställa kvinnors deltagande i institutioner och i beslutsfattande i postkonfliktsituationer och övergångsprocesser från konflikt till fred
- Stärka skyddet för kvinnors och flickors mänskliga rättigheter och särskilda behov i samband med krig och konflikt
- Integrera ett jämställdhetsperspektiv i freds- och säkerhetsfrämjande och humanitära insatser.

Detta innebär bland annat att antalet kvinnor som arbetar på alla beslutsfattande nivåer i nationella, regionala och internationella institutioner samt i fält, exempelvis i fredsbevarande internationella missioner, måste öka. Kvinnor som deltar i själva missionen fyller viktiga funktioner som inte män kan uppfylla. Kontakter med lokala kvinnor och kvinnoorganisationer är viktiga av många skäl, bland annat för att säkerställa att kvinnors erfarenheter och kunskaper tas till vara i återuppbyggnadsprocessen. Även kvaliteten på informationsinhämtning ökar om man kontakter både män och kvinnor i lokalbefolkningen.

Att stärka skyddet för kvinnor och flickor är en oerhört viktig uppgift och där kan ju alla som läser dagstidningar och ser på tv konstatera

FOTO : FÖRSVARSMAKTENS BILDBYRÅ MIKAEL RYDH

att det internationella samfundet inte riktigt har lyckats. Ännu. Därför har det vuxit fram tre tilläggsresolutioner: 1820, 1888 och 1889. Den kanske viktigaste tilläggsresolutionen är 1820 där våldtäkter för första gången definierades som ett vapen i väpnade konflikter. Ytterligare en resolution, 1960, har antagits i säkerhetsrådet. Det är den som Margot Wallström arbetar med och som redovisas i filmen Wallströms resolution. Denna resolution syftar till att komma åt den straffrihet som de facto råder för förövare till sexualiserat våld. Och man har faktiskt börjat ställa förövare inför rätta i DCR Kongo, men man har hittills inte

"ONLY IF WOMEN PLAY A FULL AND EQUAL PART CAN WE BUILD THE FOUNDATIONS FOR ENDURING PEACE, DEVELOPMENT, GOOD GOVERNANCE, HUMAN RIGHTS AND JUSTICE"

KOFI A. ANNAN, FN:S GENERALSEKRETERARE 1997-2006

kommit åt den högste befälhavaren utan enbart män på lägre nivå.

Sammanfattningsvis kan man säga att arbetet med implementeringen av resolution 1325 går långsamt, men den går framåt. Resolutionen är översatt till över 100 språk och 34 länder har hittills tagit fram en nationell handlingsplan för implementeringen. (Först ut var Danmark, därefter Norge och Sverige.) Men många av FN:s medlemsländer tar avstånd från resolution 1325 och dess tilläggsresolutioner trots att alla länder som är medlemmar i FN ska följa resolutioner som antas i FN:s säkerhetsråd. Även Nato och EU har antagit handlingsplaner för 1325.

Sverige har i mångt och mycket visat framfötterna i denna fråga. I våra internationella missioner ingår för det mesta en speciellt utbildad Gender Field Advisor som ska verka som rådgivare i genusfrågor. Och på Swedint invigs den 24 januari 2012 ett Center for Gender in Military Operations där det kommer att hållas kurser och seminarier i genusfrågor. Ambitionen är att centret ska bli ett Nato Center of Excellence i genusfrågor vilket innebär att även Natomilitärer kommer att utbildas på Swedint.

INGELA UTHORN PERSSON

PSYOPS

Är en av Försvarsmaktens nyaste förmågor sen 1 januari 2011 som byggs upp av både militär och civil personal med olika bakgrunder som ska utföra psykologiska insatser/operationer.

Psykologiska operationer har som mål att påverka beteenden och attityder hos målgrupper i ett konfliktområde. Exempel på önskade beteenden kan vara att personer röstar i ett politiskt val, avbryter stridshandlingar eller överlämnar vapen.

Budskapen sprids till målgrupperna främst genom möten och samtal, men även genom tryckta produkter och radiosändningar.

Personalen vid Psyopsförbandet är officerare, soldater och civilanställda med varierande bakgrund. Viktiga kompetenser bland personalen är bland annat marknadsföring, kommunikation, psykologi, sociologi, antropologi och analys.

Psyopsförbandet är ett insatsförband och bemannar en enhet i Afghanistan.

KÄLLA: FÖRSVARSMAKTEN.SE

FÖRKORTNINGAR

Förkortningar är mycket bra om de används på rätt sätt. Det finns reglementerade (bestämda) förkortningar inom det militära som ska användas. För att undvika missförstånd får inga egna/civila användas. Det är t ex mycket lättare och därtill tidsbesparande att skriva/säga ÖB än överbefälhavare. Här kommer en bråkdel av vad som används.

ABC-vapen	Förkortning av atom, biologiska och kemiska vapen (C - från engelska chemical).
CA	Chefen för armén.
CBRN-stridsmedel	Krigföring med kemiska, biologiska, radiologiska och nukleära stridsmedel
CFV	Chefen för flygvapnet.
CM	Chefen för marinen.
FMÖ	Försvarsmaktsövning – större övning tex Nordanvind och Orkan.
H	Hemligt. Vissa handlingar eller material behöver skyddas för insyn, obehöriga ska inte få veta. Uppgiften är av betydelse för rikets säkerhet och skyddas i lag. Det är straffbart att föra H-handlingar vidare. En regel är att Du inte ska få del av mer hemligt än det Du behöver veta för att sköta Din tjänst. Kvalificerat hemlig (KH) är en högre klassning.
HKV	Högkvarteret - Sveriges högsta militära ledning.
JAS	står för jakt, attack och spaning. JAS 39 Gripen är vår senaste flygande spjutspets.
KFÖ	Krigsförbandsövning - övning där Du övar i Ditt förband och i Din befattning.
MHS	Militärhögskolan.
M/90	Exempel på beteckning på uniformer. M=modell / 59=år. Det finns bla: m/59 grön fältuniform m/60 grå (A) eller blå (Fv & M) m/70kv grön dagligdräkt med raka byxor och kjol för kvinnor (kv) m/87 nya grå (A) eller blå (Fv & M) m/90 ny kamouflagemönstrade fältuniform, "lövhögen"
MP	Förkortning av militärpolis.
VO/VB	Förkortning för vakthavande officer/befäl.
VPL	Värnpliktig
ÖB	Förkortning av överbefälhavare - högsta militära chefen.

...OCH ORDFÖRKLARINGAR

ELDSTÄLLNING

för att skydda den militära arbetsplatsen pekar chefen ut olika platser där t ex staben kan försvaras om fiende anfaller. Alla i förbandet får sin bestämda plats.

FOTO: CHARLOTTE PETTERSSON FÖRSVARSMAKTEN

FRIVILLIGTECKEN

SLK-märke i metall/tyg på vapenrock, tröja och skjorta på höger sida. Märket sys på. Ingen brosch på grön fältuniform av säkerhetsskäl.

FÖRBAND

Gemensam beteckning för enhet inom det militära för en viss uppgift i krig eller fred. Kan syfta till existerande organisation med plats, personal, specifik uppgift osv. Kan även syfta till typ av förband till exempel infanteribrigad eller skolförband.

EXEMPEL PÅ FÖRBANDSSTORLEKAR, PERSONER

Stridspar	2
Omgång	3-4
Grupp	5-12
Tropp	8-20
Pluton	20-40
Kompani	50-300
Skvadron	50-300
Bataljon	300-1 000
Detachement,	300-1 000
Utbildningsgrupp	500-2 000
Utbildningsförband	50-2 500
Regemente	2 000-3 000
Brigad	2 000-5 000
Division	10 000-20 000
Kår	30 000+

FLOTTILJ

Förband i flygvapnet eller flottan. Förkortas flj eller F, t ex F7 Skaraborg.

REGELENTE

Förband inom armén, förkortas reg. Avser också den plats där soldaten utbildas.

LOGEMENTE

Rum på militärt område där Du bor och sover, kallas också "lucka".

SOLDATHEN

Hus med kiosk, servering med kaffe och oftast smörgås/smårätter, bibliotek, radio/tv och ibland förströelser. Kallas på en del förband för "marka".

"MARKA"

Smeknamn för markententeri, se soldathem.

FÖRSVARSGRENAR

Försvarsgren är en av tre som utgör landets försvarsmakt. Försvarsgrenarna indelas i sin tur i truppslag, vapenslag och flygslag.

A – ARMÉN (MED HEMVÄRNET)

Består i dag av nio förband som delas in i: Mechaniserade, kavalleri, artilleri, luftvärn, ledning, ingenjör, underhåll och CBRN.

Ett par av förbanden är Livgardet (LG) och Markstridsskolan (MSS)

Exempel på utrustning: Bandvagnar, personterrängbil, fasta broar, amröjningsrobotar, minröjningsmaskiner, luftvärnsrobotar, pansarterrängbilar, stridsfordon, stridsvagn, telesystem, terränglastbilar, granatkastare, artilleripjäser...

FV – FLYGVAPNET

Består i dag av fem förband indelade i flygförband (stridsflyg, transportflyg, signalspaningsflyg, radarflyg och helikopter), basförband och ledningsförband. Några av förbanden är Norrbottens flygflottilj (F 21), Helikopterflottiljen (Hkpflj) och Luftstridsskolan (LSS). Exempel på utrustning: Helikoptrar (HKP 9 m fl – bl a nyinköpt Black Hawk), stridsflygplan (JAS), radarspaningsflygplan, signalspaningsflygplan och transportflygplan (bl a Hercules).

M – MARINEN

Består i dag av sex förband som är indelade i sjöstridsflottiljer, ubåtsflottiljer, amfibiebataljon, marinbas och ledningsförband. Några av förbanden är första ubåtsflottiljen (1.ubflj), amfibieregementet (Amf 1), Marinbasen (MarinB) och sjöstridsskolan (SSS). Exempel på utrustning: bevakningsbåtar, korvetter, minröjningsfartyg, röjdykarfartyg, stridsbåtar, stödfartyg, sväware, ubåtar, ubåtsräddningsfartyg.

HV – HEMVÄRNET

Ingår i Armén. Hemvärnets huvuduppgift är att skydda hembygden. Man har stridsuppgifter redan vid höjd beredskap.

GRADER

är ett sätt i det militära att visa hierarkisk ordning. Från och med 2009 gäller nya grader i Sverige.

ARMEN AMFIBIEKÅREN	FLOTTAN	FLYGVAPNET	BEFATTNING
SOLDAT/SJÖMAN INKL GRUPPBEFÄL			
Menig	Menig	Menig	Rekryt
Menig 1 kl	Menig 1 kl	Menig 1 kl	Utbildad soldat
Vicekorpral	Vicekorpral	Vicekorpral	
Korpral	Korpral	Korpral	
Sergeant	Sergeant	Sergeant	vpl kontraktanställd gruppchef
SPECIALISTOFFICERARE			
1:e sergeant	1:e styrman/ konstapel/ maskinist	1:e sergeant	stamanställd gruppchef / instruktör
Fanjunkare	Flaggstyrman/ Flaggkonstapel/ Flaggmaskinist	Fanjunkare	Ställf plutonchef
Förvaltare	Förvaltare	Förvaltare	Kompaniadjutant (utb), kompanikvartermästare (krig) / Plutonchef
Regementsförvaltare	Flottiljförvaltare	Flottiljförvaltare	

OFFICERARE

Fänrik	Fänrik	Fänrik	Ställf plutonchef
Löjtnant	Löjtnant	Löjtnant	Plutonchef
Kapten	Kapten	Kapten	Plutonchef
Major	Örlogskapten	Major	Kompanichef
Överstelöjtnant	Kommendörkapten	Överstelöjtnant	Bataljonchef
Överste	Kommendör	Överste	Regementchef
Brigadgeneral	Flottiljamiral	Brigadgeneral	Fältregionchef / Brigadchef
Generalmajor	Konteramiral	Generalmajor	
Generallöjtnant	Viceamiral	Generallöjtnant	
General	Amiral	General	

HONNÖR

Hälsning inom det militära. Höger hand går snabbt och rakaste vägen upp till mösskanten. Utan mössa ingen honnör. Inomhus – mössa av – ingen honnör. Däremot kan man gå upp i s k enskild ställning.

FOTO: FOTOTAVLING.NU

LYSTRINGSGRAD

Nivåer på uppmärksamhet.

GIVAKT

Lystringsgrad som kommenderas - ställning med händerna lätt slutna längs sidorna och fötterna lätt i vinkel men ihop bak, rak rygg, blicken riktad framåt och 100% uppmärksamhet.

MANÖVER

En lystringsgrad som kommenderas. Är en mer avslappnad pose vid t ex uppställning till skillnad från givakt – innebär dock full uppmärksamhet. Händerna på ryggen och fötterna isär, avstånd mellan fötterna ungefär som Din axelbredd. Tänk på att stå avslappnat.

ENSKILD STÄLLNING

är detsamma som givakt men Du gör det utan att bli beordrad. Används inomhus som hälsning.

LABC-SJUKVÅRD

står för livsfarligt läge, andning, blödning och cirkulation. Detta innebär bl a att få igång och ge andning via mun-mot-munmetoden, att stoppa blödningar och att förebygga/förhindra chock.

SIGNALER**REVELJ**

Signal på morgonen = allmän väckning.

TAPTO

Signal för tystnad på kvällen.

KÄLLOR: SOLDF, FÖRSVARSMAKTEN I FICKFORMA, WIKIPEDIA

MILITÄRHISTORIA

SMB står i det här sammanhanget för Svenskt Militärhistoriskt Bibliotek (SMB). Det är Sveriges största intresseforum för militärhistoria. Den drivs av en stiftelse utan vinstintresse med målsättningen att värna det militärhistoriska kulturarvet och att verka försvarsfrämjande.

Utbudet består av böcker med militär-/historisk anknytning. Böckerna utgår ofta från enskilda soldatperspektiv och behandlar ämnen som till exempel världskrigen, strategi, taktik, elitförband, vapen, och mycket annat. En stor del av böckerna finns endast hos SMB. Du hittar dem varken i bokhandeln eller på Internet. I senaste medlems-tidningen kunde man hitta böcker om korsrid-darborgar, Spetsnaz, Alexander den store, slavar i norden, Geronimo, en legoknekts dagbok från trettioåriga kriget, krig på vita duken, SS, japan-ska slagskepp, Nürnberggrättegången, Finlands fyra krig, svenska flygare i strid, KGB-agenter, Bosnienkriget och kalla kriget.

SMB tar inte ut någon medlemsavgift och det finns inte något köptvång. Eftersom stiftelsen inte har något vinstintresse går eventuellt överskott direkt till nya bokprojekt. De har en ganska om-fattande egenproduktion av böcker. Dessutom har de tillgång till såväl Försvarsmaktens egen utgivning som till böcker från civila förlag, både stora jättar och entusiastförlag.

SMB tar även in en del engelska titlar samt över-sätter ryska, franska, tyska, engelska och polska böcker.

Medlemmar får en medlemstidning, Pennan&Svärdet ca en gång i månaden. Den innehåller må-nadens bok, artiklar och pre-sentation av aktuellt material.

Förutom en bokklubb så har de en filmklubb, med både spelfilmer, tv-serier och do-kumentärer. Man kan även få tag på musik och gamla radioinspelningar som getts ut på cd.

För allt du betalar får du bonuspoäng. De kan du lösa in i deras Mobförråd med militära profilartik-lar, såsom väskor, ryggsäck, slips, multiverktyg, plånbok, knivar och böcker.

SMB arrangerar även resor både inom Sverige och utomlands till intressanta platser med militär-historisk anknytning.

Läs mer eller gå med direkt på:
www.smb.nu
www.pennanochsvardet.se

LEDNINGSTÖD

Jag är medlem i Stockholms Marinlottakår sedan 2009. Kåren bildades 1939 och har förmånen att få ha lokaler centralt i Stockholm i Drottning Viktorias Örlogshem nära Nybrokajen. Fast jag bara varit med i två år tycker jag att jag hunnit med massor! Jag valde den militära inriktningen (kanske en smula miljöpåverkad efter att vuxit upp i Boden och Karlsborg, båda garnisonsorter där den militära närvaron var vardag!).

Min första kurs, TFU-G (numera GUF) gick jag i Karlskrona sommaren 2009. Under en mycket varm augustivecka tränades vi i hjärt-lungräddning, sjukvård, brandsläckning, hantering av AK-4, exercis, hur man bygger förläggning i fält och mycket mer. Efter denna allmänna "gröna grundkurs" väljer man ju tjänstegren. Matlagning är jätteroligt tycker jag så jag stod i valet och kvalet mellan fältkocks- och stabs/ ledningsstödsutbildning, men tänkte att med mina universitetsstudier i bagaget, hyfsad datorvana, stresstålig och ett jobb som forskare på Karolinska Institutet där jag pratar och skriver mycket engelska kan jag nog platsa i en stab!

Sommaren 2011 bar det så iväg till Revingehed för en två veckors intensiv GK Ledstöd, det vill säga grundkurs i ledningsstöd. Fantastiskt duktiga och entusiastiska instruktörer lärde oss 18 deltagare allt om stabsstruktur, olika sambands-system, signalskydd, hur man reser antenner och drar ledningar mellan tråden, lägeskartor, symboler och mycket mer. Den kursen ger också kompetens nog att delta i internationella stabsövningar och även grunden till vidareutbildning som underrättelseassistent. Parallellt med vår kurs pågick även en gruppbefälskurs i ledningsstöd och en underrättelsekurs, så vår avslutande tre dygn långa slutövning kördes tillsammans med dem. Då fick vi verkligen testa allt i praktiken, byggde upp två kompanistaber och en bataljonstab och kände oss som fullfjädrade stabsassistenter allihop!!

Eftersom det just nu inte finns möjlighet att skriva nya marina frivilligavtal är det bra att få möjlighet till fältpraktik inom hemvärnet. Det är ju också så att vi frivilligorganisationer ska förse främst hemvärnet med en hel del folk. Har du inte redan en placering i ett förband så fundera på det! Det är en nyttig kontrast till ens civila arbete. Det finns helt klart ett behov av oss och man träffar väldigt många trevliga människor som till exempel är hundförare, sjukvårdare, motorcykelordonnanser eller signalister med en väldans massa olika civila kompetenser som bidrar till ett glatt gäng!

Avslutningsvis kan jag bara varmt rekommendera att ta del av det fantastiska kursutbud som finns och inte heller glömma att vi lottor har tillgång till alla andra frivilligorganisationers kurser också.

CECILIA LÖVDAHL

AVTAL

Om du som lotta, eller medlem i annan frivillig försvarsorganisation, väljer att engagera dig militärt måste du skriva avtal för den tjänstegren du väljer. Syftet med avtalet är att du ska bibehålla din kompetens genom övningar samt att i ett skarpt läge tjänstgöra som en resurs inom Försvarsmakten.

Avtalet gäller i fyraårsintervaller och förlängs automatiskt och kan sägas upp av båda parter.

Du får kontakt med en utbildningsintendent på något förband nära dig som även ska svara dig på olika frågor bland annat om din krigsplacering.

Kravet för att skriva avtal är dock att du måste ha fyllt 18 år, är svensk medborgare och är medlem i en frivillig försvarsorganisation. Alla måste, innan man väljer inriktning, genomgå en GU-F Grundläggande soldatutbildning för frivilligpersonal, som är två veckor lång och ger grundläggande soldatutbildning med högt tempo, psykisk och fysisk tjänst. Du får lära dig vapen- och sjukvård, fält- och skyddstjänst samt leva livet på luckan.

Om du är krigsplacerad i ditt arbete kan du få förhinder att skriva avtal då din ordinarie arbetsgivare behöver ta dig i anspråk i händelse av ofred.

I kåren har vi cirka 40 militära avtal.

KÄLLA: SVERIGESLOTTAKAR.SE

FOTO: MARCUS OLSSON FÖRSVARSMAKTEN

GMU = LUMPEN

Värnpliktsutbildningen har ersatts med en ny frivillig militär grundutbildning (GMU) som genomfördes för första gången 2011. Ingen ska efter den 1 juli 2010 utbildas med plikt om inte Sveriges försvarsberedskap kräver det. Försvarsmakten rekryterar till GMU 3-4 gånger per år.

SÅ FUNGERAR GMU

Den tre månader långa utbildningen är enhetlig i hela Försvarsmakten. Den genomförs på flera olika platser i landet och vid flera tillfällen under året.

GMU:s målsättning är att rekryten efter genomgången utbildning kan försvara sig själv, bevaka eller försvara terräng, plats, anläggning eller verksamhet, handla på ett sådant sätt att gällande lagar och andra bestämmelser efterlevs och lösa sina uppgifter utifrån en förståelse för dessa i ett större sammanhang.

Försvarsmaktens inriktning är att tiden från uttagning till utbildningsstart ska vara så kort som möjlig. Uttagningen till GMU görs genom en webbaserad lämplighetsundersökning och en antagningsprövning. Baserat på dina intressen och resultatet av antagningsprövningen kan du komma att erbjudas en utbildningsplats. Du får då en preliminär placering till visst arbetsområde och förband.

FORTSÄTTNING EFTER GMU

GMU ger formell behörighet för att du ska kunna bli anställd som soldat eller sjöman i Försvarsmakten. Den ger också behörighet för fortsatt kompletterande utbildning inför specialistofficersutbildningen, officersprogrammet eller tjänstgöring i Hemvärnet med de nationella skyddsstyrkorna.

Förutsatt att du har genomfört GMU med godkänt resultat kan du söka något av nedan alternativ:

- En anställning (inleds med sex månaders provanställning) som soldat eller sjöman.
- Tjänstgöringsavtal i Hemvärnet med de nationella skyddsstyrkorna.
- Aspirantutbildningen, som är en kompletterande utbildning på tre månader som förberedelse för fortsatt utbildning till yrkes- eller reservofficer

KÄLLA: MIL.SE

VAD ÄR DET MILITÄRA FÖRSVARET?

Frågan borde kanske ha fått ett svar i denna tidning, redaktionens ambition med temat var att ge svaret, men när vi skrivit och samlat in våra texter står frågan kvar, den är inte så lätt att svara på.

Förr (under kalla kriget, fram till 90-talet) kunde man verkligen beskriva Sveriges försvar, med hjälp av pilar och kartor, listor över förband och skolor - och jag brukade själv ge en bild av hur alla bitar användes genom att beskriva motståndet för en fiende som anföll från öster. Men idag är bitarna för få, hålen för stora, för att kunna ge denna känsla. Försvaret finns egentligen inte längre i form av rutor och organisationsskisser, i form av tanks och vapen, i form av soldater och frivilliga.

När vi pratar om försvaret är det mer en vilja, en möjlighet, som inte är aktiverad. Några bitar har vi kvar. Ca 19 000 personer jobbar på något sätt i försvaret dagligdags. Och tekniska lösningar har vi också. Men vi har väldigt få flygplan, ännu färre båtar. Och vi har en säkerhetspolitik som bygger på att vi har åratals av framförhållning till kriget. Att vi därför har tid att växla upp försvaret om det behövs.

Vi använder den lilla försvarsmakten, den personal och den teknik vi har, för uppdrag i världen, i andra länder, och vi kan använda det i kriser och katastrofer till vardags här hemma. Men annars är det egentligen bara ett skal, en grundstruktur av ledning och pedagogik som förhoppningsvis kan stötta en återuppbyggnad av vårt lands försvar om vi behöver det. Men vi hoppas inte att det ska behövas, och hoppet om en konfliktfri zon här hos oss i Norden är så starkt att vi inte längre bygger något egentligt försvar.

Försvarsanslaget är ca 40 miljarder, ca fem procent av statsbudgeten. Och bara hälften av det går till utbildning och beredskap, den andra hälften till materiel och forskning. Ingen tror att de pengarna räcker till Sveriges försvar. Så man kan lika gärna ta lite till, och skär ner anslaget varje år.

Frågan får stå kvar. Vi får anledning att återkomma.

INGRID

